

**Z-ca Prezydenta
Miasta Gliwice
Ewa Weber**

**Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Gliwicach za rok 2020**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Gliwicach jest placówką przeznaczoną dla 52 osób z zaburzeniami psychicznymi i osób upośledzonych umysłowo (TYP AB).

W ciągu roku z oferty Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystało 60 osób..

Wydatki na funkcjonowanie ŚDS w 2020 roku, sfinansowane z budżetu centralnego wyniosły 1 151. 042,75 zł.

W oparciu o ustawę „Za życiem” otrzymano dotacje w wysokości 102 521,25 , która została wydatkowana dla 3 osób z autyzmem i 19 z niepełnosprawnością sprzężoną.

W roku 2020 ze względu na sytuację wynikającą z pandemii Środowiskowy Dom Samopomocy w Gliwicach funkcjonował w trzech formach.

- 1.Normalnym od 02 stycznia do 12 marca 2020
- 2.Zawieszonym od 13 stycznia do 03 lipca 2020
- 3.Otwartym z obostrzeniami od 06 lipca do 19 października 2020
- 4.Zawieszonym od 20 października 2020 do 18 stycznia 2021

W związku z tym w roku 2020 placówka musiała parokrotnie przeorganizowywać całkowicie swój plan działania i rytm pracy. Dotyczyło to zarówno personelu jak i podopiecznych.

Sprawozdanie z działalności ŚDS TYP A

U przebywających osób zdiagnozowano: schizofrenię paranoidalną, zaburzenia schizoafektywne, schizotypowe, zaburzenia psychotyczne, a także zaburzenia afektywne(dwubiegunowe, zaburzenia depresyjne, manie z objawami psychotycznymi).

1.Okres normalny od 02 stycznia do 12 marca 2020

W Środowiskowym Domu Samopomocy prowadzona była terapia indywidualna z każdym z uczestników. Prowadzona była także arteterapia w oparciu o pracownię plastyczną, witrażową, ceramiczną oraz zajęcia parateatralne i terapia ruchem, teatr tańca. warsztaty bębniarskie, zajęcia muzyczne. Zespół rockowy Niezły Zamot pracował nad swoim repertuarem. Prowadzone były zajęcia z jogi, dogoterapii, hipoterapii.

Ponadto odbywały się: trening kulinarny, trening budżetowy, trening farmakologiczny, trening umiejętności społecznych, trening spędzania wolnego czasu, trening umiejętności praktycznych ,zajęcia komputerowe, psychozabawy, poezjoterapia, relaksacja. Stały punkt zajęć terapeutycznych w ofercie ŚDS stanowiła społeczność, która mobilizowała wszystkich uczestników do większej aktywności, samopomocy oraz życzliwości oraz dbałości o wzajemne relacje.

Uczestnicy uprawiali nordic walking. Odbywały się także indywidualne zajęcia rehabilitacyjne - w tym masaże. Uczestnicy brali udział w zajęciach prowadzonych przez Teatr Ruchu z Bytomia. W ramach promowania zdrowego życia trzymaliśmy się zasady, że na wszystkich urodzinach oraz zabawach zamiast kalorycznych ciast pojawiają się owoce i zbożowe ciasteczka bez cukru. Odbywały się spotkania grupy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i z obniżoną normą intelektualną.

Uczestnicy i ich rodziny otrzymywali wsparcie ze strony ŚDS w załatwianiu spraw urzędowych, w kontaktach z przychodniami zdrowia w tym PZP.

2. Okres zawieszenia od 13 stycznia do 03 lipca 2020 oraz od 20 października 2020 do 18 stycznia 2021.

Od początku zawieszenia placówka uruchomiła zdalne zajęcia dla uczestników placówki. Z zajęć on line skorzystały oczywiście osoby, które dysponowały odpowiednim zapleczem technicznym. Dla pozostałych osób, które nie dysponowały Internetem i odpowiednim sprzętem, przygotowywane były zadania do wykonania, które były przekazywane telefonicznie. Systematycznie utrzymywany był kontakt z wszystkimi uczestnikami i ich rodzinami telefonicznie w celu udzielania wsparcia oraz potrzebnych informacji a także mobilizowania do aktywności.

Rodzaj prowadzonych zajęć on line

- Społeczność
- trening umiejętności poznawczych
- trening higieniczny

- trening umiejętności społecznych
- trening emocji
- rehabilitacja
- relaksacja
- warsztaty kulinarne
- zajęcia plastyczne
- rękodzieło
- zajęcia florystyczno- krawieckie
- zajęcia muzyczne
- rysunek i malarstwo
- psychozabawa
- grupa wsparcia dla rodzin

W okresie zawieszenia nieprzerwanie było świadczone mobilne wsparcie dla osób które doświadczyły kryzysu psychicznego w ramach spotkań z ekspertem przez doświadczenie w procesie zdrowienia i rehabilitacji.

Mając na uwadze, że izolacja jest bardzo trudnym doświadczeniem wielokrotnionym przez lęk i niepewność prowadziliśmy od początku na Fb akcję „Co robisz fajnego” w ramach której uczestnicy dzielili się zdjęciami oraz informacjami jak sobie radzą w sytuacji lockdownu dzięki czemu nie tracili kontaktu ze znajomymi, otrzymywali od nich wsparcie. Systematycznie umieszczaliśmy na Fb zdjęcia z prowadzonych zajęć, niezbędne wiadomości dotyczące dofinansowania, sposobu wypełniania wniosku on-line. Umieszczaliśmy zdjęcia od uczestników.

Staraliśmy się wspierać także lokalną społeczność. Dlatego zostały uszyte maseczki, które rozdaliśmy poprzez galerie Sklepik z marzeniami. Maseczki były wywieszane na zewnątrz galerii tak aby każdy potrzebujący mógł je zabierać. Były to maseczki dla dzieci i dorosłych. Ta mała akcja spotkała się z bardzo miłym przyjęciem.

Uszyliśmy również maseczki z myślą o naszych uczestnikach, które w momencie otwarcia placówki zostały przekazane osobom, które mogły je nosić. Maseczki przekazywaliśmy naszym uczestnikom również w okresie zawieszenia.

3.Okres otwarty z obostrzeniami od 06 lipca do 19 października 2020

W okresie otwarcia naszym priorytetem było bezpieczeństwo uczestników i personelu. Staraliśmy się aby wprowadzając szeregu obostrzeń i wymagań związanych z *zapobieganiem*,

przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 zmniejszyć do minimum ryzyko zarażenia i zakażeń a jednocześnie jak najbardziej optymalnie i efektywnie realizować zadania placówki. Placówka została wyposażona w lampy UVC, kamerę termowizyjną, automatyczne podajniki mydła. Wymogi dotyczące dystansu wymusiły rotacje wśród uczestników, która była wprowadzona w sposób jak najmniej uciążliwy dla uczestników.

Musielśmy również zrezygnować w tym czasie ze względu na obostrzenia z licznych zajęć tj. joga, teatr ruchu, hippoterapii, dogoterapii, zajęć bębniarskich, warsztatów kulinarnych. Zorganizowaliśmy nowe zajęcia: tenis dla uczestników. Pozostałe zajęcia i treningi były prowadzone z zachowaniem wymogów sanitarnych

Efekty prowadzonej działalności

Okres niespełna trzech miesięcy nie pozwolił w pełnym wymiarze zrealizować zakładanego programu działania. Dotyczy to zajęć terapeutycznych ŚDS, które kształtowały umiejętności komunikowania się z ludźmi, nabywania wiedzy na temat choroby, objawów zwiastunowych, sposobów reagowania, doskonaliły umiejętności korzystania z takich form spędzania wolnego czasu jak: działalność rekreacyjna, udział w imprezach kulturalnych, sportowych, towarzyskich a także poprawiały kondycję fizyczną, uczyły radzenia sobie z problemami życia codziennego, przygotowania posiłków, dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, dokonywania zakupów, dbania o czystość, porządek, gospodarowania pieniędzmi, korzystania z urządzeń gospodarstwa domowego.

Efekty dotyczące tych obszarów udało się zrealizować w niepełnym wymiarze. Potrzeby które wyniknęły w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju zmieniły nasze cele i zadania które należało realizować. Poprzez regularne wsparcie staraliśmy się minimalizować poczucie izolacji, minimalizować lek i niepokój. Wyposażyć uczestników w wiedzę niezbędną do zabezpieczenia się w nowej sytuacji tak aby mogli sprostać wyzwaniom które się pojawiły. Fakt, że nie wróciła jedna osoba w grupie A po okresie zawieszenia, a pozostałe osoby wróciły w dobrej kondycji psychofizycznej świadczy, że zadanie udało nam się wykonać. W wyniku intensywnych, wielokrotnych treningów udało się w okresie otwarcia z obostrzeniami wyćwiczyć u uczestników nawyki związane z wymogami sanitarnymi w sytuacji pandemii co stanowiło priorytet. Wszelkie działania realizowane były w oparciu o zmodyfikowane indywidualne plany postępowania wspierająco -aktywizującego.

Udział w zajęciach w zależności od ich rodzaju wahał się od 4 do 14osób. W kontakcie indywidualnym dodatkowo pozostawało 29 osób. W okresie zawieszenia przeprowadzono 902 rozmowy.

W pierwszym okresie prowadzona była otwarta grupa wsparcia w której uczestniczyły rodziny podopiecznych, a także osoby z zewnątrz. W grupie wsparcia dla

rodzin osób cierpiących na zaburzenia psychiczne w tym czasie wzięły udział 24 osoby. Spotkania odbywały się dwa razy w miesiącu. Spotkania dla rodzin prowadzone były przez psychologa i lekarza psychiatrę. Okres zawieszenia był to czas intensywnej współpracy z rodzinami. Udzielane wsparcie dotyczyło nie tylko naszych uczestników ale również rodzin. Przeprowadzono 500 rozmów telefonicznych z rodzinami.

Z wsparcia eksperta przez doświadczenie dla osób cierpiących na zaburzenia psychiczne i ich rodzin skorzystało 9 osób.

W galerii „Sklepik z marzeniami” psycholog udzielił 20 porad.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w pierwszym okresie odbywały się także spotkania klubowe dla byłych uczestników ŚDS oraz osób oczekujących na przyjęcie do ośrodka. Celem tych spotkań było nawiązywanie i podtrzymywanie sieci bezpiecznych kontaktów towarzyskich, podtrzymywanie więzi, rozwijanie aktywności oraz doraźne wsparcie. W klubie zorganizowane zostały, obchodzone urodziny klubowiczów. Uczestnicy Klubu realizowali w adekwatnym wymiarze zrealizowali program, który zawierał: trening kulinarny, grupę dyskusyjną, zajęcia relaksacyjne. W spotkaniach klubowych wzięło udział w roku 2020 13 osób.

Sprawozdanie z działalności ŚDS TYP B

U przebywających osób zdiagnozowano upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i znacznym, zespół Downa, MPD, zespół Turnera, zespół Aperta, autyzm. Osoby z obniżoną normą intelektualną mają skorelowane liczne schorzenia somatyczne, dysfunkcje ruchowe a także wady wzroku. Współistniejące choroby u podopiecznych to: epilepsja, niedomykalność zastawki, zaburzenia czynności tarczycy, otyłość, niedosłuch. Dodatkowo zdiagnozowane zostały zaburzenia depresyjne, zaburzenia osobowości.

1.Okres normalny od 02 stycznia do 12 marca 2020

W pierwszym okresie w Środowiskowym Domu Samopomocy prowadzone była rehabilitacja społeczna w oparciu o treningi z zakresu umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej: trening kulinarny, higieny, budżetowy, trening umiejętności praktycznych, trening umiejętności społecznych, relaksację, trening z zakresu terapii ruchem oraz Akademia Piękności. Prowadzono zajęcia z jogi, dogoterapii, hipoterapii. Odbywały się również zajęcia edukacyjno - rewalidacyjne oraz indywidualne spotkania z psychologiem. Prowadzona była arteterapia w oparciu o zajęcia w pracowni krawieckiej, stolarni, pracowni rękodzieła, ceramicznej, zajęcia komputerowe, biurowe, animacyjne, muzyczne. Uczestnicy brali udział w zajęciach bębniarskich a także w próbach i występach zespół Niezły Zamot grającego rokowe covery oraz w zajęciach prowadzonych przez Teatr Ruchu z Bytomia.

Prowadzona była indywidualna terapia dla osób z autyzmem z której skorzystały trzy osoby. Oraz indywidualne zajęcia z komunikacji alternatywnej- wzięło w nich udział pięć osób, a także grupowe zajęcia z elementami komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Stały punkt zajęć stanowiła społeczność, która mobilizowała wszystkich uczestników do większej aktywności, samopomocy oraz życzliwości oraz dbałości o wzajemne relacje. Odbywały się także indywidualne zajęcia rehabilitacyjne (w tym masaż). Uczestnicy brali udział w zajęciach hipoterapii, jogi, dogoterapii. Uprawiali nordic walking. W ramach promowania zdrowego utrzymaliśmy zasadę, że na wszystkich urodzinach zabawach zamiast kalorycznych ciast pojawiają się owoce, wypieki zbożowe bez cukru.

Uczestnicy i ich rodziny otrzymywali wsparcie ze strony ŚDS w załatwianiu spraw urzędowych, w kontaktach z przychodniami zdrowia w tym PZP.

Ilość uczestników w kontakcie indywidualnym 31 osób.

Ośrodek współpracował także z rodzinami osób upośledzonych. W kontakcie indywidualnym pozostawało 30 osób. W grupie wsparcie dla rodzin osób upośledzonych uczestniczyły 3 osoby.

2. Okres zawieszenia od 13 stycznia do 03 lipca 2020 oraz od 20 października 2020 do 18 stycznia 2021

Dla uczestników grupy B również od początku zawieszenia placówka uruchomiła zdalne zajęcia. Z zajęć on line skorzystały oczywiście osoby, które dysponowały odpowiednim zapleczem technicznym. Dla pozostałych osób, które nie dysponowały internetem i odpowiednim sprzętem, przygotowywane były zadania do wykonania, które były przekazywane telefonicznie.

Systematycznie utrzymywany był kontakt z wszystkimi uczestnikami i ich rodzinami telefonicznie w celu udzielania wsparcia oraz potrzebnych informacji a także mobilizowania do aktywności.

Rodzaj prowadzonych zajęć on line

- Społeczność
- Komunikacja alternatywna
- trening umiejętności poznawczych
- trening higieniczny
- trening umiejętności społecznych
- trening emocji
- rehabilitacja
- relaksacja
- zajęcia teatralne

- warsztaty kulinarne
- zajęcia plastyczne
- rękodzieło
- zajęcia florystyczno- krawieckie
- zajęcia rewalidacyjne
- grupa wsparcia dla rodzin

Mając na uwadze, że izolacja była bardzo trudnym doświadczeniem zwielokrotnionym przez lęk i niepewność prowadziliśmy od początku na Fb akcję „Co robisz fajnego” w ramach której uczestnicy dzielili się zdjęciami oraz informacjami jak sobie radzą w sytuacji lockdownu dzięki czemu nie tracili kontaktu ze znajomymi, otrzymywali od nich wsparcie. Systematycznie umieszczaliśmy na Fb zdjęcia z prowadzonych zajęć, niezbędne wiadomości dotyczące dofinansowania, sposobu wypełniania wniosku on-line. Umieszczaliśmy zdjęcia od uczestników. Przeprowadzono łącznie 2791 rozmów telefonicznych z uczestnikami i ich rodzinami.

3.Okres otwarty z obostrzeniami od 06 lipca do 19 października 2020

W okresie otwarcia naszym priorytetem było bezpieczeństwo uczestników i personelu. Staraliśmy się aby wprowadzając szeregu obostrzeń i wymagań związanych z *zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* zmniejszyć do minimum ryzyko zarażenia i zakażeń a jednocześnie jak najbardziej optymalnie i efektywnie realizować zadania placówki. Placówka została doposażona w lampy UVC, kamerę termowizyjną, automatyczne podajniki mydła. Wymogi dotyczące dystansu wymusiły rotacje wśród uczestników, która była wprowadzona w sposób jak najmniej uciążliwy dla uczestników.

Musieliśmy również zrezygnować w tym czasie ze względu na obostrzenia z licznych zajęć tj. joga, teatr ruchu, hippoterapii, dogoterapii, zajęć bębniarskich, warsztatów kulinarnych.

Zorganizowaliśmy nowe zajęcia: tenis dla uczestników. Pozostałe zajęcia i treningi były prowadzone z zachowaniem wymogów sanitarnych.

Ponadto został wydany kalendarz na rok 2021 prezentujący twórczość osób niepełnosprawnych, udziałem podopiecznych ŚDS.

Efekty prowadzonej działalności.

Również w wypadku uczestników grupy B okres niespełna trzech miesięcy nie pozwolił w pełnym wymiarze zrealizować zakładanego programu terapeutycznego ŚDS. Zajęcia terapeutyczne ŚDS, które kształtowały umiejętności komunikowania się z ludźmi, budujące poprawne stosunków interpersonalnych, ćwiczące umiejętności manualne i grafomotoryczne, koordynacje wzrokowo-ruchową, a także doskonalące umiejętności korzystania z takich form spędzania wolnego czasu jak; działalność rekreacyjna, udział w imprezach kulturalnych,

sportowych, towarzyskich , oraz poprawiające kondycję fizyczną, uczące radzenia sobie z problemami życia codziennego, przygotowywania posiłków, dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, dokonywania zakupów, dbania o czystość, porządek, gospodarowania pieniędzmi, korzystania z urządzeń gospodarstwa domowego, rozwijające inwencję twórczą nie mogły zostać w pełni zrealizowane ze względu na pandemię i jej konsekwencje.

Potrzeby które wyniknęły w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju zmieniły nasze cele i zadania które należało realizować. Poprzez regularne wsparcie staraliśmy się minimalizować poczucie izolacji, minimalizować lek i niepokój. Wyposażyć uczestników w wiedzę niezbędną do zabezpieczenia się w nowej sytuacji tak aby podopieczni mogli sprostać wyzwaniom, które się pojawiły. Fakt, że wrócili wszystkie osoby w grupie B po okresie zawieszenia świadczy, że zadanie udało nam się wykonać

W wyniku intensywnych, wielokrotnych treningów udało się w okresie otwarcia z obostrzeniami wyćwiczyć u uczestników nawyki związane z wymogami sanitarnymi w sytuacji pandemii co stanowiło priorytet.

Przeprowadzono łącznie 2791 rozmów telefonicznych. Wszelkie działania realizowane były w oparciu o zmodyfikowane indywidualne plany postępowania wspierająco -aktywizującego.

Udział w zajęciach w zależności od ich rodzaju wahał się od **1 do 16 osób**.

W kontakcie indywidualnym dodatkowo pozostawało 31 osób.

W pierwszym okresie prowadzona była otwarta grupa wsparcia w której wzięły udział 3 osoby. Spotkania odbywały się raz na kwartał miesiącu. Spotkania dla rodzin prowadzone były przez pedagoga i pracownika socjalnego.

Okres zawieszenia stanowił czas intensywnej współpracy z rodzinami. Udzielane wsparcie dotyczyło nie tylko naszych uczestników ale również innych członków rodzin.

W związku z pandemią i wymogami sanitarnymi kontakty między uczestnikami zostały ograniczone do paruosobowych grup. Nie odbywały się wyjścia do kin, teatru, muzeów itd. Zawieszony został udział podopiecznych w wielu projektach. Nie odbywały się zabawy, pikniki. Urodziny obchodzone były w kilkuosobowych grupach bez poczęstunku. Nie był to czas sprzyjający integracji uczestników. Staraliśmy się jednak budować z uczestnikami poczucie wspólnoty, uważności i dbałości o siebie nawzajem.

Jedynie w miesiącu **styczniu i lutym** odbyły się zabawy karnawałowe, walentynki.

Sześciu uczestników ŚDS korzystało z mieszkania chronionego.

W 2020 jedna osoba otrzymała samodzielne mieszkanie.

Jedna osoba kontynuowała naukę.

Jedna osoba uzyskała zatrudnienie na wolnym rynku pracy.

Nikt nie uzyskał zatrudnienie w warunkach pracy chronionej.

Liczba uczestników, którzy opuścili dom wraz z podaniem przyczyn ich odejścia.

1. Jedna osoba lęk przed pandemią i możliwością zarażenia się.
2. Jedna osoba pogorszenie stanu zdrowia.
3. Jeden uczestnik został umieszczony w DPS.
4. Jedna osoba podjęła pracę.
5. Jedna osoba przeszła do WTZ.

W galerii „Sklepik z marzeniami” kontynuowano program przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi. Działalność galerii pozwalała na prowadzenie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi. W sklepiku zatrudniony do kwietnia 2020 był jeden z uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy. Szczególnym zadaniem projektu było wspieranie działań integrujących osoby niepełnosprawne w sferze zdrowia psychicznego z mieszkańcami Gliwic

W 2020 roku 01 styczeń - 12 marzec zorganizowano w galerii Sklepik z marzeniami dwie wystawy prezentujące zarówno prace osób niepełnosprawnych jak również prace uczestników warsztatów twórczych w których wzięli udział mieszkańcy miasta Gliwice jak i uczestnicy placówki. Wspólne warsztaty oraz wernisaże były okazją do integracji. Ponadto w galerii Sklepik z marzeniami zorganizowano wystawę prac osób niepełnosprawnych. Sklepik z marzeniami od 02 stycznia do 12 marca zorganizował 8 warsztatów dla 34 mieszkańców Gliwic. Środowiskowy Dom Samopomocy w Gliwicach kontynuował program w ramach którego w galerii przeszkolona osoba niepełnosprawna udzielała porad w zakresie rehabilitacji i zdrowienia osobom cierpiącym na zaburzenia psychiczne. Ponadto w galerii odbywały konsultacje psychologiczne dla mieszkańców Gliwic oraz spotkania grupy wsparcia dla rodzin osób cierpiących na zaburzenia psychiczne.

W okresie zawieszenia nieprzerwanie było świadczone mobilne wsparcie dla osób które doświadczyły kryzysu psychicznego w ramach spotkań z ekspertem przez doświadczenie w procesie zdrowienia i rehabilitacji. W formie zdalnej zorganizowano 5 warsztatów w galerii sklepika z marzeniami dla mieszkańców a także wernisaże w tym wystawa lalek teatralnych oraz prac z cyjanotypii uczestników placówki.

W okresie odwołania działalności placówki odbyło się 15 warsztatów dla dorosłych i dzieci z których skorzystało 55 osób (w tym warsztaty z grafiki warsztatowej, cyjanotypii, kwiaty z papieru, malarstwo, mandale, land art., druk roślinami na materiale, lalki motanki, grafika artystyczna, czerpanie oraz zdobienie papieru, maski teatralne odlewy, pachnące makramy, arteterapia-relaksacja i malowanie dźwięków farbami z natury, arteterapia- malowanie wspólnego obrazu farbami z natury itd)

Ponadto Środowiskowy Dom Samopomocy w Gliwicach kolejny raz wzięły udział w Artnocy w trakcie której promował twórczość uczestników placówki. Zorganizowano dwa warsztaty oraz wystawę lalek teatralnych i wystawę fotograficzną dla odwiedzających. W trakcie Artnocy Sklepik z marzeniami odwiedziło 50 osób. W 2020 r. w krótkim okresie otwarcia przy zachowaniu

wszelkich wymogów sanitarnych galerię odwiedziło 120 osób.

Współpraca ze Środowiskiem

W celu zapewnienia integracji uczestników ze środowiskiem lokalnym Środowiskowy Dom Samopomocy współpracował z następującymi jednostkami i organizacjami:

1. Rodziny i opiekunowie uczestników.

W okresie normalnym była prowadzona grupa wsparcia dla rodzin z zaburzeniami psychicznymi i rodzin osób upośledzonych umysłowo. Rodziny udzielały sobie nawzajem wsparcia, wymieniały się informacjami, pomagały nawzajem. Rodziny i opiekunowie mieli także możliwość zasięgnięcia profesjonalnych informacji od lekarza psychiatry, psychologa, którzy prowadzili te spotkania (grupa A), lub pedagoga i pracownika socjalnego (grupa B). W okresie zawieszenia grupa wsparcia dla osób z obniżoną normą intelektualnie odbywała się on line. Zarówno w grupie A jak i B były utrzymywane były intensywne kontakty telefoniczne. Przy czym grupa A mająca charakter samopomocowy udzielała sobie również nawzajem wsparcia.

Przewlekły stres wraz z towarzyszącą mu niepewnością odnośnie przyszłości, utrzymujące się przez dłuższy czas ograniczenia dotyczące spotkań z innymi ludźmi, brak lub istotne ograniczenie aktywności zawodowej, problemy finansowe i brak jasnej odpowiedzi na pytanie kiedy to wszystko się skończy, stworzyły trudną i frustrującą sytuację. Staraliśmy się poprzez stałe wsparcie rodzin wspomagać procesy adaptacyjne, stymulować i pomagać w wypracowywaniu strategii w przezwyciężaniu trudności dnia codziennego, informować o możliwościach dostępu do pomocy, dofinansowania. Dawać poczucie, że rodziny nie są pozostawione sobie samym, dawać namiastkę poczucia bezpieczeństwa. W tym trudnym czasie szczególnie dla nas ważne było wypracowywanie optymalnych, adekwatnych sposobów rozwiązań, możliwości udzielania pomocy, wsparcia uczestników ŚDS i ich rodzin

2. Ośrodek Pomocy Społecznej

ŚDS współpracował w zakresie kierowania osób do naszej placówki, wymiany informacji dotyczących uczestników. Ścisłe współpracowaliśmy z OPS w zakresie funkcjonowania naszych uczestników w mieszkaniach chronionych. W mieszkaniu dla osób upośledzonych umysłowo przebywały 3 osoby, dwie w mieszkaniu dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Działania te sprzyjały optymalizowaniu pomocy i rehabilitacji dla podopiecznych ŚDS. W okresie epidemii utrzymywaliśmy ścisły kontakt z opiekunami mieszkania przekazując zadania do wykonania, dopóki nie dołączyli do grupy on line, przekazując również wszelkie dostępne dla nas informacje.

3. Współpraca z Przychodniami Zdrowia Psychicznymi

Wspomagaliśmy uczestników w sytuacjach związanych z umawianiem uczestników na wizyty w sytuacji pandemii.

4. Powiatowy Urząd Pracy

Z powodu panującej sytuacji szereg zaplanowanych projektów nie został zrealizowany.

5. Organizacje pozarządowe

We współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego "Nasz Dom" został wydany kalendarz na rok 2021- pokazujący prace osób niepełnosprawnych, podopiecznych placówki.

Efektem współpracy ze stowarzyszeniem Melina był udział w 13 Artnocy.

6. Współpraca z kościołami.

W ramach współpracy z kościołem odbyła się duszpasterska wizyta kolędowa.

7. Współpraca z ośrodkami kultury i organizacjami kulturalno -rozrywkowymi

Wzięliśmy udział w XIII Art. Naif Festiwalu – W stronę słońca w trakcie której odbyła się prezentacja prac ceramicznych i malarskich uczestników placówki(był to jeden z niewielu festiwal o zasięgu międzynarodowym, który się odbył). Uczestniczyliśmy również w Industriadzie gdzie pokazaliśmy prace ceramicznych i malarskich uczestników placówki

8. Współpraca z placówkami oświatowymi

Z powodu panującej sytuacji szereg zaplanowanych projektów nie został zrealizowany.

Pracownicy ŚDS

W Środowiskowym Domu Samopomocy na dzień 31.12.2020 zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 17 osób. W przeliczeniu na pełne etaty jest to 11,28 etatów. W pełnym wymiarze czasu pracy pracowało 8 osób, w niepełnym 9.

Pracownicy	Liczba osób	W przeliczeniu na pełne etaty
kierujący jednostkami organizacyjnymi	1 osoba	1 ,00 etat
działalności opiekuńczo - terapeutycznej	12 osób	8,78 etatu
działalności medyczno – rehabilitacyjnej	1 osoba	0,25 etatu
działalności administracyjnej	1 osoba	0,5 etatu
gospodarczy i obsługi	2 osoby	0,75 etat

Stanowisko	Etat	Czas określony/ nieokreślony	osoby
Instruktor terapii zajęciowej	1,5	czas nieokreślony	2
Starszy instruktor terapii zajęciowej	3,9	czas nieokreślony	5
Specjalista pracy z rodziną	1	czas nieokreślony	1
Starszy specjalista pracy z rodziną	1	czas nieokreślony	1
Pracownik socjalny	0,25	czas nieokreślony	1
Starszy instruktor d.s. kulturalno - oświatowych	0,125	czas nieokreślony	1
technik fizjoterapii	0,25	czas nieokreślony	1
Instruktor d.s. kulturalno oświatowych	1	czas nieokreślony	2
Dyrektor	1	czas nieokreślony	1
Główny Księgowy	0,5	czas nieokreślony	1
pracownik gospodarczy	0,5	czas nieokreślony	1
konserwator	0,25	czas nieokreślony	1
SUMA (etatów)	11,275	SUMA (osób)	18

Zatrudnionych osób w Środowiskowym Domu Samopomocy jest 17, natomiast jedna osoba jest zatrudniona na dwóch stanowiskach pracy jako instruktor ds. kulturalno-oświatowych - 0,75 etatu i technik fizjoterapii - 0,25 etatu

Szkolenia Pracowników w 2020 roku

Szkolenia dla pracowników:

1. Kontynuacja terapii po powrocie do placówki.
2. Standardy pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Ocena realizacji zadań i wnioski

To co było naszym głównym celem, który nam się udało osiągnąć (poza spełnianiem wszystkich wymogów dla zachowania bezpieczeństwa uczestników i personelu, co było bezwzględnie priorytetem) to była szybka adaptacja do panującej sytuacji poprzez modyfikację naszych działań tak aby przez cały czas nasza oferta, wsparcie i pomoc były dostępne dla wszystkich uczestników placówki i ich rodzin. Plan pracy musiał zostać zmodyfikowany przy czym okres zawieszenia nie był dla nas okresem zamknięcia. Wręcz przeciwnie wymagał intensyfikacji wysiłków by przy tak ograniczonych możliwościach realizować (oczywiście w sposób skorygowany) nasz program.

Praca terapeutyczna i rehabilitacja miały na celu w okresie zawieszenia minimalizowanie efektów izolacji(podtrzymywanie, wsparcie , minimalizowanie lęku i niepewności) regresji czy wycofania, mobilizowania również rodzin do zaangażowania w inny sposób w proces reahabilitacji jak również intensywnego wsparcia dla rodzin , które w sytuacji lockdownu wymagały szczególnej pomocy. Staraliśmy się również nie tracić kontaktu z mieszkańcami Gliwic tak aby w miarę naszych skromnych możliwości przygotowywać ofertę dla nich, która mamy nadzieję była małym wsparciem w trudnych momentach.

Plany i perspektywy działalności ŚDS w roku 2021

Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną nadal priorytetem placówki w roku 2021 roku pozostaje bezpieczeństwo uczestników i pracowników placówki.

W roku 2021 działania we wszystkich pracowniach, wszelkie formy aktywności, dodatkowe warsztaty, formy terapii, imprezy o charakterze kulturalno- integracyjnym, będą realizowane pod hasłem „Pamiętajcie o ogrodach”.

Ze względu na zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2018 w celu dostosowania ośrodka do wymaganych standardów w zakresie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu planowane jest w zależności od finansowych możliwości systematyczne zatrudnianie pracowników. Wskazane jest także podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników merytorycznych oraz ich specjalistyczne szkolenia w zakresie nowych form terapii.

Działanie ośrodka będzie dostosowywane do aktualnej sytuacji, tak aby przez cały czas nasza oferta, wsparcie i pomoc były w sposób adekwatny dostępne dla wszystkich uczestników placówki i ich rodzin wykorzystując w pełni potencjał którym dysponujemy, zarówno w zasobach ludzkich jak i technologicznych.